

Thema - Vakbeweging in het buitenland ▼Zuid-Afrika

Nasiphula Mbongwa, ANC

Nasiphula Mbongwa, voorzitter van de ANC-vertegenwoordiging in Nederland, kon het tijdens onze lezerskonferentie van 27/28 februari niet laten met het koor 'Morgenrood Amsterdam Centrum' het bevrijdingslied van het ANC, Ncosi Sicallel l'Afrika, mee te zingen. Even daarvoor had hij een toespraak gehouden, waarvan de tekst hieronder - enigszins ingekort - volgt.

Allereerst mijn dank voor de uitnodiging hier vandaag te komen en te vertellen van onze ervaringen. Er is mij gevraagd te spreken over de strijd die nu aan de gang is in Zuid Afrika, de strijd van het African National Congress (ANC) en speciaal over de strijd van COSATU (Council of South African Trade Unions). Ik zal het alleen hebben over de strijd van COSATU en de werkende mensen in het algemeen; dat omvat ook de andere strijd.

Ruggegraat

De vorming van COSATU in 1985 markeert een hele belangrijke periode in de zuidafrikaanse bevrijdingsstrijd. Belangrijk in verschillende opzichten. Het ANC heeft al jaren gezegd dat de georganiseerde arbeid (st)ers de ruggegraat zijn van de strijd voor nationale bevrijding. Maar als werkelijk materiële kracht kwam dat niet naar voren. Zodra echter COSATU gevormd was, kreeg die stelling- name vlees en bloed. Binnen vier maanden na de oprichting van COSATU kwamen 4 miljoen arbeid (st)ers in actie naar aanleiding van de dood van mensen in de mijnen. Op 1 mei 1986 hebben bijna alle werkende mensen gehoor gegeven aan de oproep van COSATU en die dag gevierd als de dag van de arbeid. Voor ons in de nationale bevrijdingsbeweging heeft COSATU een arbeidsvuist toegevoegd aan de strijd.

Een ander belangrijk histories moment was de totstandkoming van het Verenigd Demokraties Front (UDF) in 1983. Vanaf dat moment heeft het UDF tot aan de vorming van COSATU een aantal initiatieven genomen die zeer succesvol waren in het mobiliseren en organiseren van ons volk tegen apartheid. Het belang van de vorming van COSATU - en vakbondsmensen weten dat wel - is dat met COSATU discipline gebracht is in alle activiteiten en onderdelen van het UDF. Geen actie kan ondernomen worden zonder dat die goed gepland is, zonder dat iedereen weet wat er moet gebeuren en door wie, wat de doelstellingen zijn; terwijl alle

informatie zoveel mogelijk doorgevoerd wordt naar degenen die aan de actie deelnemen. Dat danken we aan COSATU en aan de arbeidersbeweging.

Drie fronten

Vorig jaar vond nog een andere gebeurtenis plaats, die iedereen moet weten. Tijdens een bijeenkomst begin maart 1987 van ANC, COSATU en SACTU (South African Congress of Trade Unions) werd vastgesteld dat er geen verschillen bestaan tussen COSATU en SACTU. Ze vechten allebei voor de sociale en nationale bevrijding van de werkende mensen in Zuid Afrika. Benadrukt werd dat het ANC leiding geeft aan de algemene inspanning voor de bevrijding van ons land. En dat COSATU een heel belangrijk onderdeel is van die beweging. We hebben daardoor nu drie fronten: het ANC met de algemene leiding, de demokratiese organisaties in het UDF en de arbeidersstrijd georganiseerd en geleid door COSATU.

We laten ons niet verdelen

Via COSATU hebben mensen in Zuid-Afrika geweigerd een scheiding te maken tussen de strijd op de werkvloer en de strijd in de gemeenschappen waar zij wonen. Voor ons heeft het geen enkele zin een dergelijke scheiding aan te brengen. Als je schoolgeld en vervoer moet betalen voor je kinderen, dan is dat afhankelijk van het loon dat je verdient. Als ik van mijn werk naar huis ga, moet voor dat huis huur betalen; doe ik dat niet, dan word ik eruit gegooid en als ik me daar tegen verzet, komt de politie en kan ik gearresteerd worden of zelfs gedood. Dus de strijd op de werkvloer en de strijd in de gemeenschappen zijn met elkaar verbonden. Een andere belangrijke bijdrage van de arbeidersbeweging is geweest de weigering zich te laten verdelen volgens lijnen van ras of godsdienst. De nadruk ligt op het feit dat alle arbeiders te lijden hebben van een systeem dat hen loonafhankelijk maakt. Een typies voorbeeld van een

poging de arbeiders te verdelen is de vorming van de United Workers Union of South Africa (UWUSA), de verenigde arbeidersbond van Zuid-Afrika, door chief Buthelezi. De reactie van de werkende mensen was dat het in het leven roepen van die bond op zich al een belediging was. Want de hele leiding bestond uit zakenlui. Dus de bond kon op geen enkele manier de arbeid(st)ers vertegenwoordigen en hun belangen verdedigen. Het ergste was dat hij ook volgens stammenlijnen georganiseerd was, alleen toegankelijk voor zoeloes. Dat is een hele primitieve soort van organisatie en betekent een stap terug. Daar moet tegen opgekomen worden, ook als vertegenwoordigers van UWUSA hier zouden komen om steun te vragen.

Effektieve steun

Het is bekend dat in Zuid-Afrika een groot aantal buitenlandse ondernemingen opereert, waaronder nederlandse. We hebben die ondernemingen opgeroepen Zuid-Afrika te verlaten, als een aanwijzing dat we hun walgelijke systeem zat zijn. We hebben van mensen van wie dat absoluut niet verwachtten, hele verbazingwekkende reacties gekregen. Met name de regering Thatcher en die van Reagan hebben gezegd dat, als deze bedrijven zich zouden terugtrekken, de arbeiders in Zuid-Afrika daar het slachtoffer van zouden zijn. Maar welk voordeel hebben de werkende mensen in Zuid-Afrika ooit ondervonden van de activiteiten van die ondernemingen? Wat wij weten is dat we steeds hongerlonen hebben verdiend. Sinds wanneer is het welzijn van de arbeiders de grootste zorg van een ondernemer? We weten dat het hem gaat om de winst. En sinds wanneer is de afschaffing van de slavernij slecht voor de slaven? We weten dat de strijd tegen apartheid de onderdrukte arbeid(st)ers zal bevrijden. Op dit moment zijn er acties en stakingen gaande in Rotterdam. Waarom, als ondernemers zo geïnteresseerd zijn in de belangen van arbeiders, proberen ze dan 350 mensen te ontslaan?

Voor ons is dat een bewijs dat op geen enkel moment, ook niet als alles 'normaal' is, werkgevers zich iets aantrekken van de belangen van hun werknemers. Zuid-Afrika vormt daar geen uitzondering op. Integendeel, het

zuidafrikaans systeem is een van de ergste vormen van hebzucht en uitbuiting.

We doen dus een beroep op u óm druk uit te oefenen op Shell, op Philips. Ook de Makro werd gedwongen om uit Zuid-Afrika te vertrekken. Het is niet aan ons iets te zeggen over de te gebruiken methodes; wel vragen we al het mogelijke te doen dat in overeenstemming is met het bereiken van dit doel.

Hans Fransen van de Putte

Denk aan Soweto, steun het ANC

De Anti-ApartheidsBeweging Nederland en het Komitee Zuidelijk Afrika organiseren dit jaar in de maand juni een gezamenlijke campagne voor financiële steun aan de zuidafrikaanse bevrijdingsbeweging het Afrikaans Nationaal Congres.

In tientallen dorpen en steden zullen plaatselijke anti-apartheidsgroepen in de maand juni kollektes voor het ANC organiseren. Van 14 tot en met 16 juni zal uit Londen de ANC- vertegenwoordiger Aziz Pahad naar Nederland komen om uit te leggen waarom deze bevrijdingsbeweging juist op dit moment steun extra hard nodig heeft. Het ingezamelde geld zal door het ANC voor een groot aantal verschillende projecten gebruikt worden, zowel voor projecten die verband houden met de opvang van zuidafrikaanse vluchtelingen als een project binnen Zuid-Afrika.

Zondag 14 juni Den Haag demonstratie en manifestatie 'Denk aan Soweto, steun het ANC'. Vertrek 13.30 uur Malieveld, voorafgegaan door korte toespraak van Herman Bode. Aankomst 15.00 uur zuidafrikaanse ambassade.